

HEJ ALLA INDIANINTRESSERADE **Indianklubsnoteringar nr 13, 2011**

INDIANKLUBBENS HEMSIDA

Besöksfrekvensen har ökat en liten aning sedan vår träff i Helsingborg i Kristi Himmelfärdshelgen.

Samtidigt ska det påpekas att det nu kontinuerligt sker utbyggnader och uppdateringar av sidan. Det kan därför vara intressant att gå in och titta med jämna mellanrum. Det är lätt att se var det har hänt något sedan föregående besök. Håll bara markören över respektive sidoflik så dyker det upp en tidsuppgift som talar om vilket datum sidan senast ändrades.

De största förändringarna sker just nu (nästan dagligen) på sidan som heter "Indiakrig". Där finns en länk till en Exceltabell som är en lista över alla tänkbara händelser i Westernns historia i kronologisk tidsordning. Här läggs det nu till nya händelser så fort jag hinner med att skriva. Kanske sker det till och med så fort, att jag inte alltid hinner med att kontrollera riktigt alla uppgifter. Därför vill jag att ni ska slå larm så fort ni ser något som är fel, så att vi snabbt kan rätta till det. Jag vill också gärna att ni själva tipsar mig om saker som borde vara med i listan, men som ännu saknas. Samtidigt vet jag naturligtvis att mycket saknas. Även sådant som är uppenbart. Men det beror i sådana fall mest på att jag ännu inte hunnit skriva in det. Viktigast är dock att vi fortast möjligt undanröjer alla eventuella fel.

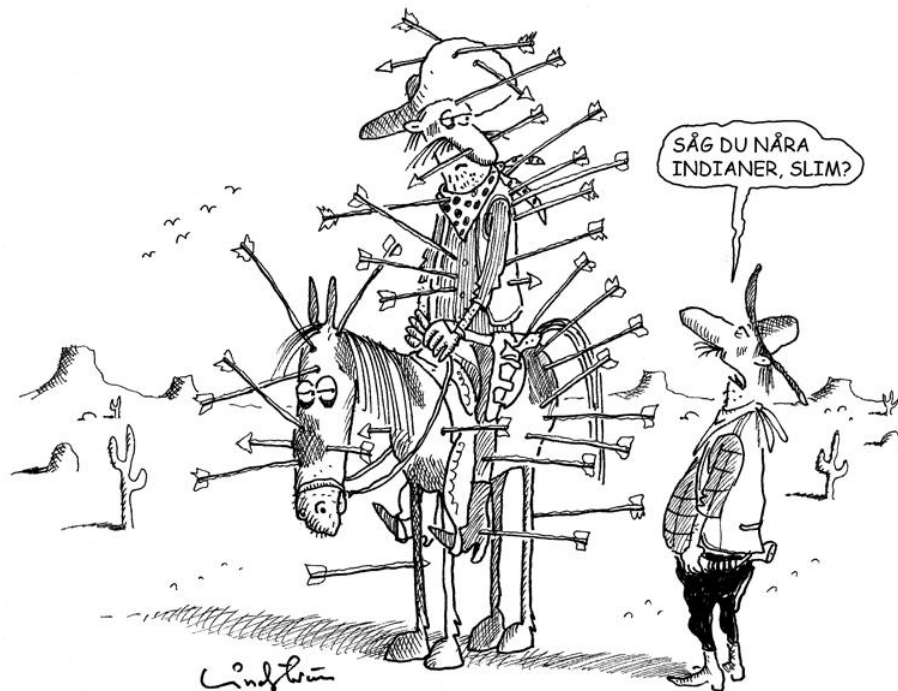
Även på sidan som heter "Resor" har nu en uppdatering skett som talar om att det just nu planeras för ytterligare en medlemsresa. Här kommer det successivt att meddelas hur det planeringsarbetet fortskrider. Så här kan det finnas läge att hålla koll.

Sidan som heter "Kunskapstest" kommer jag att ta bort, då vi numera har en löpande frågesport i dessa mailutskick. Sidan kommer att ersättas med något annat. Riktigt vad vet jag inte ännu.

Slutligen uppmanas alla att komma med synpunkter och önskemål om sidans utformning och innehåll. Allt för att vi ska få till stånd en sida som är intressant och aktuell.

TRÄNING I DET AMERIKANSKA SPRÅKET

I det nu nedlagda lösbladet till vår medlemstidning hade jag ibland en liten skämtteckning med amerikansk text, för att ni skulle få träna på de stora grabbarnas språk. Det tänkte jag fortsätta med även här. Så här får ni en bild, som jag har fått från Lars-Erik Karlsson i Markaryd. Av någon konstig anledning pratar dock de här amerikanerna något främmande språk. Men det får vi väl stå ut med den här gången. De kanske är invandrare, eller nå't... Ni får gärna förse mig med flera sådana bilder, om ni dyker på något som ni tycker låter kul.

CHANS ATT KÖPA MYCKET FIN WESTERN-KONST

Michael Lorentzen har meddelat mig att han har två tavlor med Westernmotiv till salu. Det handlar om två litografier, som båda är signerade och numrerade av konstnärerna. Och det är inte vilka konstnärer som helst! Det handlar om Robert Griffing och Howard Terpning. Terpning är säkert bekant för många och behöver kanske ingen närmare presentation. Men Robert Griffing, ja honom ska ni titta mera på! Han är definitivt i samma klass som Terpning, om inte till och med snäppet bättre!!! Om Terpning nu huvudsakligen i sitt motivval har ägnat sig åt prärien och åt apacherna, så är Griffings hemmaplan de nordöstra skogslanden. Alltså det område vi just nu håller på att förbereda en medlemsresa till. Vad vore då mera lämpligt än att redan nu hänga upp ett motiv därifrån på finväggen där hemma?

Så här beskriver Michael själv verken:

Den ena är en "artist proof" av Robert Griffing. Motivet kallar han: "The great treaty of Canandaigua" 52/86 cm, inramad med påkostad ram i mycket fint skick. Pris 2800:-.

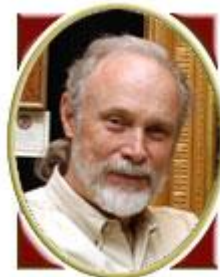
Den andra är en Howard Terpning: "Digging in at Sappa Creek" 67/81 cm, ej inramad, i bra skick, inga veck eller liknande. Pris 1800:-.

Bägge är pappers litografier. Bägge är fantastiska verk. Ursprung är gallerier och privatpersoner i USA. Eventuell fraktkostnad tillkommer. Jag säljer för att jag behöver mer plats för nya inköp.

Här är lite ytterligare kommentarer till själva bildmotiven.

Robert Griffing: The Great Treaty of Canandaigua; en oljemålning från 2010, då den avtäcktes i samband med firandet av "Canandaigua Treaty Day", den 11 november, i Canandaigua, NY, i närvaro av konstnären själv och paret Mr. och Mrs. Danny Wegman, som var de som beställt verket. Vi kommer att kunna se en av konstnären signerad kopia, när vi kommer till The Seneca Iroquois National Museum, i staden Salamanca, under vår kommande medlemsresa. Kanske kan vi också göra en liten avstickare och besöka staden Canandaigua och se platsen där det här inträffade.

Motivet berättar alltså om "The Canandaigua Treaty" mellan Haudenosaunee (Six Nations Iroquois Confederacy) och United States of America - ett av de första fredsavtal som USA över huvud taget slöt med indianer. Detta avtal, som alltså slöts i Canandaigua, New York, och skapade en långsiktig fred och vänskap mellan the Six Nations och United States, signerades den 11 november 1794, och ratificerades den 21 januari 1795, då det bekräftades med United States sigill och George Washington's signatur.

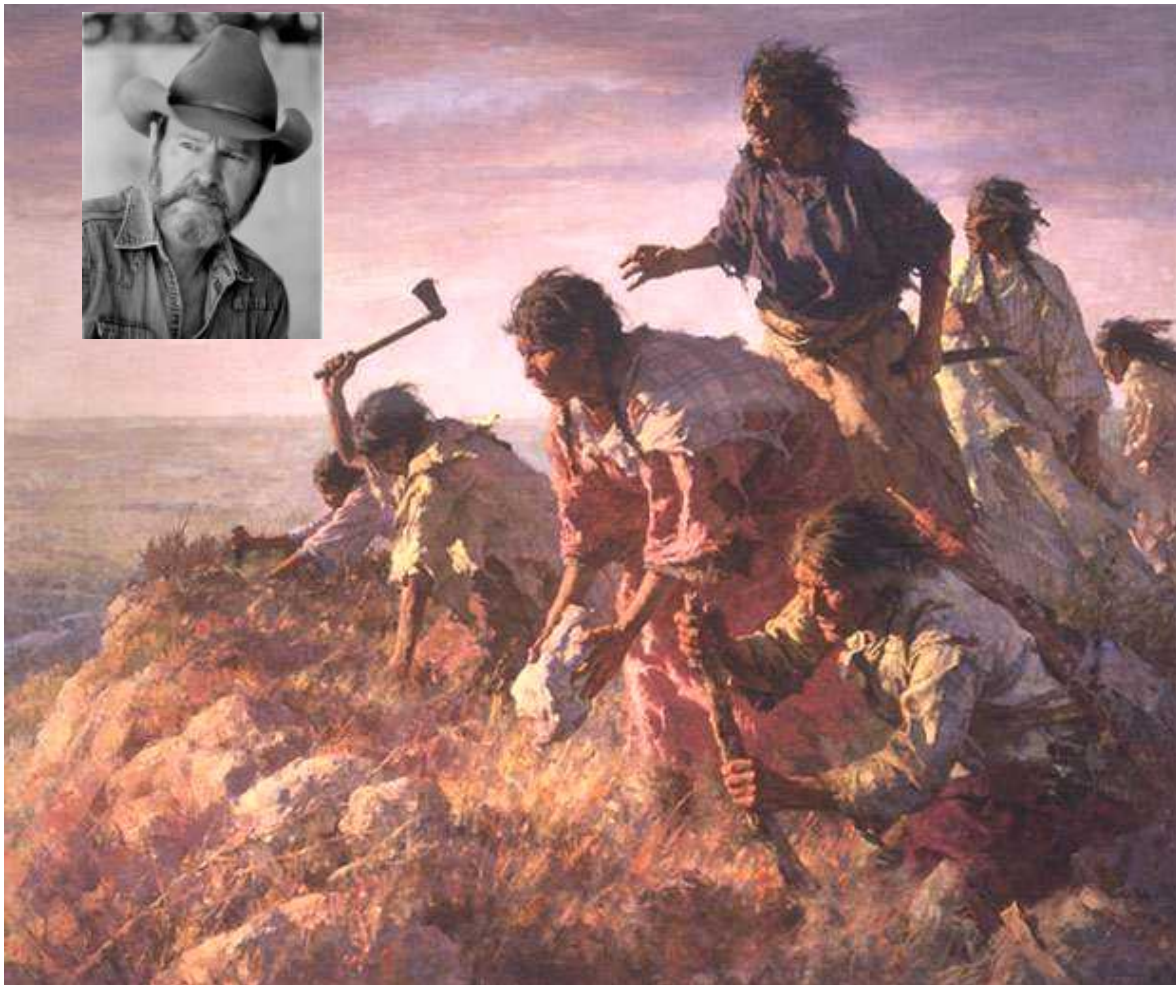
Evig fred och vänskap var förutsättningen för att Haudenosauneeledarna skulle skriva på avtalet. Ett avtal som erkände Haudenosaunee självständighet gentemot United States och fastslog att det land

indianerna hävdade, verkligen skulle betraktas som deras. "The Canandaigua Treaty" står ännu, trots dess ålder och trots olika hot beroende på förändrade förutsättningar, som ett giltigt juridiskt dokument. Ett dokument som faktiskt erkänns av de amerikanska myndigheterna genom att de årligen till Irokesfederationen skickar en viss mängd muslinstyg avsedda för anskaffande av kläder till indianerna, samt en mindre summa pengar. Allt enligt specifikationerna i avtalet!

* * *

Om det första objektet andas fred och tillit, så känner man verkligen den raka motsatsen i det andra motivet. Här har Howard Terpning verkligen lyckats fånga indiankvinnornas förvirring, skräck och frustration, när de förtvivlat försöker att gräva med käppar, yxor och knivar och med bara händerna, för att kunna skrapa upp åt sig några enklare skydd mot buffeljägarnas och soldaternas kulor, när deras läger under den skyddande flodbanken vid Sappa Creek, i norra Kansas, angreps den 23 april 1875. Det här var den allra sista drabbningen under det som kallats "Red River War", och kom till mera av en slump, när den unge löjtnant Austin Henely och hans enhet ur kompani H, 6:e Kavalleriregementet, tillsammans med en grupp buffeljägare, mer eller mindre råkade snubbla över Little Bulls cheyenneläger här vid Sappa Creeks mellersta gren. En händelse som resulterade i att 19 krigare och 8 kvinnor och barn miste livet, allt enligt löjtnant Henelys rapport, medan fördelningen mellan män och kvinnor var omkastad enligt indianerna själva. Trupperna hade två döda. Indianerna förlorade dessutom 134 hästar, som soldaterna lyckades driva undan.

Slutligen kan man notera att Terpning (i vanlig ordning) inte är så noga med den historiska riktigheten, då han har placerat kvinnornas desperata kamp uppe på den höga flodbanken, norr om lägret. Egentligen var det här uppe som soldaterna grupperade sig, medan indianerna gjorde vad de kunde för att gömma sig under den branta flodbanken. Men det gör ju inte motivet mindre dramatiskt och tavlan för den skull inte på något sätt sämre. Konstnärer har naturligtvis rätt att unna sig en viss konstnärlig frihet.

Howard Terpning: Digging in at Sappa Creek. Oljemålning från 1990

Passa nu på tillfället att skaffa er dessa fantastiska verk till mycket konkurrenskraftiga priser. Lägg också märke till att Griffings verk är ett "artist proof", vilket ytterligare höjer värdet. För att göra affär kontaktar ni Michael Lorentzen antingen via mail info@murbruket.se, eller via telefon 073-8000203

Michael finns i Karlstadtrakten för er som vill göra affär på platsen och slippa fraktkostnader.

INDIANA HISTORICAL SOCIETY DIGITAL SAMLING ON-LINE

Här är en god källa till historiska fotografier från områden vi kommer att besöka under nästa resa: <http://www.indianahistory.org/our-collections/digital-image-collections>

En bra sida med bilder på indianska ledare inblandade i Dakota-upproret hittar ni här:

<http://littlefeathercenter.50megs.com/dakotaimages/dakimges2.html>

DETTA ÄR VANSINNE !!!

På en av auktionsfirman Sotheby's auktioner (18 maj 2011) såldes in broderad och målad skinnskjorta som har tillhört oglalaledaren Black Bird. Auktionsfirmans uppskattade förhandsvärdering var hög - något mellan 250 000 till 350 000 dollar, förväntade man sig att den skulle gå för!

När auktionen väl kom igång skulle det visa sig att det fanns två mycket sugna spekulanter - båda privata samlare och tydligen med gott om pengar - som via telefon började slåss om dyrgripen. När klubban slutligen gick i bordet hade priset åkt upp till - och håll i er nu! - 2 658 500 dollar !!! Nästan 18 miljoner svenska kronor i dagens penningvärde och hela tio gånger det förväntade priset !!!

Det här är ju naturligtvis vansinnigt. En skinnskjorta från slutet av 1800-talet är inte värd det, hur fin den än må vara. Nu menar man att priset drevs upp av

att man känner till vilka som har ägt skjortan. Att den köptes 1960 av Ed Vebell, som var karaktärstecknare under Nyrnberggrättegången. Och att han då köpte den av den välkända etikettikonen Amy Vanderbilt. Men vem det var som köpte den av Vebell år 2007 avslöjar man inte. Det är dock en person som nu har tillräckligt med pengar för att köpa sig en ersättning för skjortan! Vidare anses den intressant på grund av att det finns några foton av en indian som har den - eller åtminstone en liknande skjorta - på sig. En oglalaindian som bland annat turnerade med Buffalo Bills Vilda Västern-cirkus och var i England 1902. Man utgår då från att skjortan tillhörde den fotograferade indianen och anser sig därför ha rätt att annonsera den som "***This Oglala Sioux beaded and fringed hide war shirt that had once belonged to the famous and celebrated Sioux Chief, Black Bird***". Och man daterar den dessutom till 1875. Hur man nu kan göra det...

Vad man vet om oglalakrigaren Black Bird är att han registrerades vid Fort Robinson, Nebraska, i maj 1877, när Crazy Horse kapitulerade. Där står han i liggaren upptagen som huvudperson för en familj om sex personer och hans namn är skrivet som "Blackbird".

Inga mera noteringar finns. Men det här har tagits som intäkt för att denne Blackbird skulle ha varit med i krigen under 1870-talet - bland annat Little Bighorn 1876. Jag tycker det är att tänja på begreppen en aning. Och vad är det som säger att han - om han nu var med där - skulle ha haft den här skjortan då? Och vad vet vi om den här "Chief Black Bird", förutom att han var en oglalaindian som förde sin familj till Red Clouds agentur i maj 1877? Var han både " **famous and celebrated**"? Ja, jag vet inte. Jag känner då inte till någon sådan omtalad ledare, med det namnet och som skulle vara så omtalad.

Den viktigaste kopplingen är alltså några fotografier på en person som har en skjorta på sig, som ser ut som - och mycket väl kan vara - den här skjortan. Men de fotografierna är tagna omkring år 1900 och på ett av dem står det handskrivet i ena hörnet "Chief Black Crow". Förvisso ser det ut att vara samma skjorta. Men vad är det som säger att det var den här indianens skjorta? Varje studiofotograf av lite klass hade vid den här tiden egna utstyrselar som man ofta klädde ut de indianer i som skulle fotograferas. Och just det här fotot är ett PR-foto för Buffalo Bills cirkus. Så kanske var det en utstyrsel som hörde till cirkusen... Ja, man vet inte. Men skjortan är tveklöst mycket fin. Bland det bästa jag har sett. Kanske man skulle ta och göra sig en kopia.

För er som fortfarande prenumererar på hantverkstidningen "Whispering Wind", så kommer det i nästa nummer (årgång 40 nr 1; utgåva 275 - den kanske redan är ute?) en artikel av Richard Green om just den här skjortan. Det kunde ha varit intressant att ha den artikeln.

2,7 mille!... GODE TID !

MEDLEMSANTALET

Så har vi den här veckan kunnat räkna in ännu en medlem och vi hälsar välkommen Lennart Johansson från Uddevalla. Vi är nu 174 registrerade medlemmar. Det är alltså bara två mindre än förra året. Situationen har alltså bättrats sig betydligt. Det känns bra. Vi har definitivt inga planer på att dra till "De sälla jaktmarkerna" än.

SVAREN PÅ FÖRRA OMGÅNGENS FRÅGOR (frågeomgång 10)

Allra först med rätta svar den här gången var Lars-Erik Karlsson i Markaryd. Jag tror nästan att han satt och väntade på frågorna, för jag tyckte det klang till i burken nästan direkt efter att jag hade skickat dem. Så här skulle det alltså vara:

1. Vilken var den första permanenta engelska kolonin i Nordamerika och när etablerades den?

Jamestown, Virginia, 14 maj, 1607.

2. Mellan vilka år varade det så kallade "Pontiacs krig"?

Maj, 1763 till 1766.

3. När utspelades "The Battle of Tippecanoe"?

7 nov. 1811.

4. Under vilken tid utspelades "Black Hawks krig"?

Det här fullödiga svaret kom från Ingvar Bergman i Uddevalla.

Kriget kan sägas börja den 6 juni 1832 när Black Hawk, med nästan 2000 anhängare lämnar Iowa och korsar Mississippifloden vid nuvarande Oquawka Illinois. Trots att fiendtligheter inträffat tidigare och att inga skott föll den 6 juni har denna händelse efteråt tolkats som en krigsförklaring. Kriget fortsatte sedan fram till den tragiska massakern på Black Hawks folk vid Bad Axe River, den 2 augusti 1832. Black Hawk själv undkom men överlämnade sig strax efteråt till winnebagohövdingen Chief Spoon Decorah.

5. Under det så kallade "Dakotaupproret" 1862-63 dömdes och hängdes 38 siouxledare i staden Mankato i december 1862. Men två andra ledare undkom till Kanada, där de levde till de i januari 1864 infångades, drogades och småningom fördes tillbaka till USA. 1865 ställdes de inför rätta, dömdes och hängdes. Vilka var de två och var skedde avrättningen?

Shakopee (Little Six) och Medicine Bottle. Avrättades den 11 nov. 1865 vid Fort Snelling, Minnesota.

Extrafråga: Även en tredje siouxindian ställdes samtidigt inför rätta och dömdes, men blev senare benådad. Vem var det?

Även det här svaret kom från Ingvar Bergman.

Little Crows son Wowinape (Han tog sig senare namnet Thomas Wakeman).

NYA FRÅGOR (frågeomgång 11)

Den här gången överlämnar vi ansvaret för frågeställningarna till Marianne Ekwall. Så det här blir inte lätt för er. Men ni klarar det nog. Lycka till!

1. Amos "Bad Heart" Bull (1869-1913). Han har också blivit kallad "Herodotus of his people", Oglala Lakota. Han var scout för USA Army 1890 och lärde sig engelska. Men vad är det han har blivit uppmärksammas för?
2. Staden Niwot, i Boulder County, Colorado har fått sitt namn efter en indian. Vilken indianstam tillhörde han och vad var hans andra namn?
3. Annie Dodge Wanueka (1910-1997). Navajo. Var en mycket uppskattad och känd kvinna. Vad kämpade hon för, som var så viktig för hennes folk?
4. Han är Oglalasioux, född den 10 november 1939 i Pine Ridge-reservatet. Han verkade inom AIM (American Indian Movement). Han deltog i ockupationen av Alcatraz och Mount Rushmore och ockupationen av Wounded Knee. Han var och är politiskt engagerad. Han ställde upp i presidentvalet i USA 1987. Han är skådespelare, författare och musiker. Vad heter han?
5. Indianstammen Nez perce är kända för att vara mycket bra hästfolk. Hästar som först avlades fram är utrotade av de vita i USA under 1800-talet. I dag är de kända för sin ras, som de har avlat fram och är av två raser. Vad heter rasen och vilka raser är korsade? (obs att det här är inte så enkelt som det låter)

NY MEDLEMSRESA

Deltagarna i det återsamlingsmöte vi hade i Helsingborg under Kristi Himmelfärdshelgen var eld och lågor över ett mycket preliminärt reseprospekt som Hans-Olof Ohlsson då presenterade. Tanken var då endast att få en första indikation på om det över huvud taget kunde vara läge för ännu en resa. Gensvaret var dock så pass överväldigande, att vi beslutade oss för att direkt gå vidare med en mera detaljinriktad planering.

Nästa fas blir nu att ta fram ett, visserligen fortfarande mycket preliminärt, men ändå, reseförslag. Det ska presenteras så fort som möjligt och ska resultera i ett lite mera konkret besked om vilka som kan tänkas tycka det är så pass intressant, att man skulle vilja vara med. Naturligtvis fortfarande på intet sätt bindande, men något som ändå ger oss ett besked om vi ska gå ytterligare vidare och ta fram ett komplett prospekt.

Vi skickar ut det här förslaget inom loppet av någon vecka till alla medlemmar i form av ett mail. Senare kommer det också att kunna läsas på hemsidan, på fliken "resor". Redan nu kan det väl ändå avslöjas att det vi arbetar med är en resa med samma upplägg som tidigare, omfattande ungefär 19 till 20 dagar och att den, om det blir ett tillräckligt antal deltagare (minst 20), kommer att gå till de nordostliga skogslanden - från Minneapolis via Chicago och en liten sväng upp i Kanada. Sedan tillbaka till USA vid Niagarafallet och slutligen ut till Atlantkusten vid Boston. Tidpunkten blir tidigast i augusti 2012 och resan kommer att vara avslutad före den 1 september, då de flesta turistaktiviteter i USA stänger ner.

Mera detaljinformation kommer i ett specialutskick inom någon vecka alltså.

Nu önskar vi alla en riktigt fin Midsommar !